

### บทที่ 3

#### วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าวิจัยครั้งนี้มุ่งเพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อการสอนวิชาชีพครูที่โรงเรียนสร้างครูหลวงน้ำทา แขวงหลวงน้ำทา สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ปีการศึกษา 2552 ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและการกำหนดกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ
4. ลักษณะของแบบสอบถาม
5. การดำเนินการเก็บข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล
7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

#### ประชากรและการกำหนดกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้แก่นักเรียนที่สังกัดอยู่โรงเรียนสร้างครูหลวงน้ำทา แขวงหลวงน้ำทา สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ปีการศึกษา 2552 รวมทั้งสิ้น 1,525 คน

กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ได้แก่นักเรียนที่สังกัดอยู่โรงเรียนสร้างครูหลวงน้ำทา สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ปีการศึกษา 2552 รวมทั้งสิ้น 310 คน โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้เกณฑ์จากตารางของ เครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) แล้วนำมาสุ่มแบบชั้นภูมิหรือแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) คือ สุ่มตามสัดส่วนของจำนวนสมาชิกในแต่ละชั้น

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างตามสาขาวิชาเรียน

| ชั้นของประชากร | จำนวนห้อง | จำนวนประชากร | กลุ่มตัวอย่าง |
|----------------|-----------|--------------|---------------|
| สาขาคณิตศาสตร์ | 6         | 246          | 50            |
| สาขาคณิตศาสตร์ | 4         | 140          | 28            |
| สาขาคณิตศาสตร์ | 4         | 155          | 32            |
| สาขาคณิตศาสตร์ | 6         | 251          | 32            |
| สาขาคณิตศาสตร์ | 5         | 215          | 44            |
| สาขาคณิตศาสตร์ | 3         | 138          | 28            |
| สาขาคณิตศาสตร์ | 9         | 380          | 77            |
| รวม            | 37        | 1525         | 310           |

### เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ซึ่งผู้วิจัยได้ปรับกรอบแนวความคิดของ จิตพิชญ์ รักแตงาม (2545, หน้า 100-106) ศึกษาพฤติกรรมการสอนของครุคณิตศาสตร์ตามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดภูเก็ต และของ บุญรัตน์ อินทรสมพันธ์ (2542, หน้า 119-125) สำหรับแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนในระบบทวิภาคี สังกัดกรมอาชีวศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา ปี 2542 แล้วมาปรับให้เหมาะกับการเรียนการสอน ในโรงเรียนสร้างครูเพื่อใช้วัดความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนของครูใน 6 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการเตรียมการสอน
  - 1.1 การเตรียมแผนการสอน
  - 1.2 การเตรียมสื่ออุปกรณ์การสอน
2. ด้านการนำเข้าสู่บทเรียน
  - 2.1 การทบทวนบทเรียนที่เรียนมาแล้ว
  - 2.2 การสร้างความสนใจก่อนนำเข้าสู่บทเรียน
3. ด้านการควบคุมห้องเรียนและการสร้างบรรยากาศในห้องเรียน
  - 3.1 การมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน
  - 3.2 การสร้างแรงจูงใจและการเสริมแรงในการเรียนการสอน
  - 3.3 การสร้างบรรยากาศ เช่น การร้องเพลง การเล่าเรื่อง การเล่นเกม

4. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
  - 4.1 กิจกรรมการเรียนการสอน
  - 4.2 การอธิบายและการตั้งคำถามในการเรียนการสอน
5. ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน
  - 5.1 ความสามารถในการใช้สื่อการเรียนการสอน
  - 5.2 ประสิทธิภาพของสื่อที่ใช้ในการเรียนการสอน
6. ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน
  - 6.1 การใช้เครื่องมือและวิธีการวัดผล
  - 6.2 ช่วงเวลาในการวัดผล
  - 6.3 การตัดสินผล

### การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นโดยมีขั้นตอนในการสร้าง ดังต่อไปนี้

1. ศึกษาทฤษฎีและเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องถึงความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกระบวนการเรียนการสอนจากเอกสารและตำราทั้งในและต่างประเทศ
2. ศึกษาเอกสาร ตำรา วารสารและงานวิจัยต่าง ๆ เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เกี่ยวข้อง
3. นำข้อมูลจากการศึกษางานด้านทฤษฎีและเอกสารต่าง ๆ มาพิจารณาสร้างเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ซึ่งมีตัวเลือก 5 ระดับคือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อยและน้อยที่สุด
4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นมาเสนอให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบพิจารณาความเที่ยงตรงและแก้ไขข้อบกพร่อง ผู้ทรงคุณวุฒิที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบได้แก่  
 รองศาสตราจารย์ ดร.วิจิต สุรัตน์เรืองชัย รองคณบดีคณะศึกษาศาสตร์ฝ่ายบริหาร  
 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิมลรัตน์ จตุรานนท์ รองคณบดีคณะศึกษาศาสตร์ฝ่ายวิชาการ  
 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ระพีพันธ์ ฉายวิมล รองคณบดีคณะศึกษาศาสตร์ฝ่ายวางแผน
5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิแล้วไปทดลองใช้ (Try-Out) กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่สังกัดในโรงเรียนสร้างครูหลวงน้ำทาจำนวน 35 คน แล้วนำไปหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson) (วิจิต สุรัตน์เรืองชัย, 2551, หน้า 133) ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมทั้งฉบับได้ค่าสหสัมพันธ์รายข้อระหว่าง .22 ถึง .74

6. คัดเลือกข้อความแบบสอบถามที่มีค่าอำนาจจำแนกแค่ .20 ขึ้นไปเพื่อนำไปหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient Alpha) ของครอนบาค (Cronbach, 1990, pp. 202-204) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ .95

7. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความเชื่อมั่นและมีความสมบูรณ์ไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาต่อไป

### ลักษณะของแบบสอบถาม

แบบสอบถามได้แบ่งเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนต่อการสอนวิชาชีพครูที่ผู้วิจัยได้ปรับกรอบแนวความคิดของ จูติพงษ์ รักแตงาม (2545, หน้า 100-106) ศึกษาพฤติกรรมการสอนของครูคณิตศาสตร์ตามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดภูเก็ต และบุญรัตน์ อินทรสมพันธ์ (2542, หน้า 119-125) สำหรับแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนในระบบทวิภาคีสังกัดกรมอาชีวศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา ปี 2542 แล้วนำมาปรับให้เหมาะกับการสอนของครูที่โรงเรียนสร้างครูหลวงน้ำทา 6 ด้าน คือ ด้านการเตรียมการสอน ด้านการนำเข้าสู่บทเรียน ด้านการควบคุมห้องเรียนและการสร้างบรรยากาศในห้องเรียน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอนและด้านการวัดประเมินผลการเรียนการสอน แบบสอบถามจำนวน 62 ข้อ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. ด้านการเตรียมการสอน จำนวน 3 ข้อ
2. ด้านการนำเข้าสู่บทเรียนจำนวน 4 ข้อ
3. ด้านการควบคุมชั้นเรียนและการสร้างบรรยากาศในชั้นเรียนจำนวน 11 ข้อ
4. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนจำนวน 17 ข้อ
5. ด้านการนำใช้สื่อการเรียนการสอนจำนวน 8 ข้อ
6. ด้านการวัดและการประเมินผลการเรียนการสอนจำนวน 19 ข้อ

ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบสอบถามมาตราประเมินค่า 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคิร์ท (Likert Scale) ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

## การรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

### การรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขอหนังสือจากบัณฑิตมหาวิทยาลัยบูรพาเพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลจากนักเรียนที่สังกัดอยู่โรงเรียนสร้างครูหลวงน้ำทา แขวงหลวงน้ำทา สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามมาทำการตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์แล้วนำแบบสอบถามไปดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองกับกลุ่มตัวอย่าง โดยแจกแบบสอบถามให้นักเรียน ปีการศึกษา 2552 ในต้นเดือนพฤษภาคม 2553
3. นำแบบสอบถามมาตรวจสอบความสมบูรณ์ ได้แบบสอบถามคืน จำนวน 310 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 และนำไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติต่อไป โดยใช้โปรแกรม SPSS for Windows

### การวิเคราะห์ข้อมูล

นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาตรวจให้คะแนนจากแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการสอนวิชาชีพครูตามมาตรฐานค่าแบบตัวเลขที่กำหนดไว้เช่น

- 5 คะแนน หมายถึง มีความพึงพอใจต่อการสอนวิชาชีพครู มากที่สุด
- 4 คะแนน หมายถึง มีความพึงพอใจต่อการสอนวิชาชีพครู มาก
- 3 คะแนน หมายถึง มีความพึงพอใจต่อการสอนวิชาชีพครู ปานกลาง
- 2 คะแนน หมายถึง มีความพึงพอใจต่อการสอนวิชาชีพครู น้อย
- 1 คะแนน หมายถึง มีความพึงพอใจต่อการสอนวิชาชีพครู น้อยที่สุด

### เกณฑ์การประเมินผล

หาค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) แล้วนำมาแปลผลระดับความพึงพอใจตามเกณฑ์ประเมินค่า ซึ่งมีเกณฑ์ ดังนี้

- 4.50 - 5.00 คะแนน หมายถึง มีความพึงพอใจ มากที่สุด
- 3.50 - 4.49 คะแนน หมายถึง มีความพึงพอใจ มาก
- 2.50 - 3.49 คะแนน หมายถึง มีความพึงพอใจ ปานกลาง
- 1.50 - 2.49 คะแนน หมายถึง มีความพึงพอใจ น้อย
- 1.00 - 1.49 คะแนน หมายถึง มีความพึงพอใจ น้อยที่สุด

## การใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลได้ใช้สถิติ ดังนี้

1. ค่าเฉลี่ย (Mean) ใช้สูตรดังนี้ (ไพรัตน์ วงษ์นาม, 2551, หน้า 28)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

|       |           |     |                      |
|-------|-----------|-----|----------------------|
| เมื่อ | $\bar{X}$ | แทน | ค่าเฉลี่ย            |
|       | $\sum X$  | แทน | ผลบวกของคะแนนทุกค่า  |
|       | $N$       | แทน | แทนคนในกลุ่มตัวอย่าง |

2. ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้สูตรดังนี้ (ไพรัตน์ วงษ์นาม, 2551, หน้า 47)

$$SD = \sqrt{\frac{N\sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

|       |            |     |                                 |
|-------|------------|-----|---------------------------------|
| เมื่อ | $SD$       | แทน | ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน |
|       | $\sum X$   | แทน | ผลรวมของคะแนนทั้งหมด            |
|       | $\sum X^2$ | แทน | ผลรวมของคะแนนกำลังสอง           |
|       | $N$        | แทน | จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง          |

3. การทดสอบสมมติฐาน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ (One-way ANOVA) ความแปรปรวนทางเดียวสำหรับความพึงพอใจของนักเรียนต่อการสอนวิชาชีพครูโดยจำแนกตามระบบหลักสูตร และสาขาวิชาเรียน ใช้สูตรดังนี้ (ไพรัตน์ วงษ์นาม, 2551, หน้า 170)

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

|       |        |     |                            |
|-------|--------|-----|----------------------------|
| เมื่อ | $F$    | แทน | ค่าการแจกแจงของ $F$        |
|       | $MS_b$ | แทน | ค่าความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม |
|       | $MS_w$ | แทน | ค่าความแปรปรวนภายในกลุ่ม   |